

---

## Τίτλος: «Νοιάσου για το κλίμα»

### Φορέας: Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ και Γ΄ Αθήνας

(Συγγραφείς: Μ. Δημοπούλου – Ε. Νιάρχου – Α. Τσίγκου)

---

Θεματική: Φροντίζω το περιβάλλον

Υποθεματική:

Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία

Απευθύνεται σε μαθητές/ τριες:

Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού

Διάρκεια:

7 διδακτικές ώρες

---

#### Περιγραφή

Το εκπαιδευτικό σενάριο “Νοιάσου για το κλίμα” πραγματεύεται το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής μέσα από την Τέχνη. Αξιοποιεί ποικίλες μορφές τέχνης, όπως μουσική, σκίτσο, βίντεο, θέατρο, ποίηση. Μέσα από τα καλλιτεχνικά προϊόντα που προκύπτουν οι μαθητές καλλιεργούν το αισθητικό τους κριτήριο, αναπτύσσουν τις δημιουργικές τους δεξιότητες και μιλούν για την κλιματική αλλαγή. Με αυτό τον τρόπο απελευθερώνονται από το άγχος και τα φοβικά σύνδρομα που τους δημιουργεί ο καταγισμός των αρνητικών εικόνων και των ζοφερών προγνώσεων για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στον πλανήτη. Με την ανάπτυξη και καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, όπως δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs), ψηφιακή μάθηση, παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών, δεξιότητες κοινωνικής ζωής, δεξιότητες της τεχνολογίας, στρατηγικής σκέψης οι μαθητές και οι μαθήτριες αντιμετωπίζουν τις σύγχρονες προκλήσεις, εξωτερικεύουν τις εμπειρίες τους, επικοινωνούν τις απόψεις, τις ιδέες και τα συναισθήματά τους, ενδυναμώνονται και χειραφετούνται.

#### Στοχευόμενες δεξιότητες

- A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (Συνεργασία, Επικοινωνία, Κριτική σκέψη, Δημιουργικότητα)
- A2. Ψηφιακή μάθηση 21 ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον)
- A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας
- B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Κοινωνικές Δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, προσαρμοστικότητα, ανθεκτικότητα, υπευθυνότητα),
- B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (ενσυναίσθηση και ευαισθησία, διαμεσολάβηση, επίλυση συγκρούσεων, πολιτειότητα)
- Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας (δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών)
- Δ1. Στρατηγική Σκέψη (οργανωσιακή σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων)
- Δ2. Πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές)
- Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός

#### Δραστηριότητες (περιγράφονται ανά εργαστήριο το σενάριο ή οι βασικές δραστηριότητες)

##### 1<sup>ο</sup> εργαστήριο:

- 1.1 Ανάκληση προϋπαρχουσών ιδεών- Ιδεοθύελλα ακούγοντας τη φράση “Κλιματική αλλαγή” (5΄)
- 1.2 Αφόρμηση – Ευαισθητοποίηση μέσω μιας εικόνας για την υπερθέρμανση της γης στις περιόδους πριν, κατά και μετά τη βιομηχανική εποχή (15΄)
- 1.3 Δημιουργία Εννοιολογικού Χάρτη μέσω ψηφιακών εργαλείων για την κλιματική αλλαγή (20΄)
- 1.4 Αναστοχασμός εργαστηρίου (5΄)

##### 2<sup>ο</sup> εργαστήριο:

- 2.1 Ακρόαση μουσικού κομματιού “Μπες στο κλίμα” (5΄)

---

Τίτλος: Νοιάσου για το κλίμα

Φορέας: Διευθύνσεις Α/θμιας Εκπαίδευσης Α΄ και Γ΄ Αθήνας  
Συγγραφείς: (Μ. Δημοπούλου – Ε. Νιάρχου – Α. Τσίγκου)

Θεματική: Φροντίζω το περιβάλλον

- 2.2 Περιγραφή συναισθημάτων (10')
- 2.3 Κατάθεση προσωπικών εμπειριών (10')
- 2.4 Σύνδεση εμπειριών με συναισθήματα (10')
- 2.5 Αναστοχασμός (10')

### **3ο εργαστήριο:**

- 3.1 Ποιος είναι ο μηχανισμός της υπερθέρμανσης; (5')
- 3.2 Εργασία σε ομάδες: οι ομάδες αποτυπώνουν το φαινόμενο της υπερθέρμανσης χρησιμοποιώντας μια μορφή τέχνης π.χ. θέατρο (20')
- 3.3 Παρουσίαση των παγωμένων εικόνων από κάθε ομάδα- Αναστοχασμός (20')
- 3.4 Αναστοχασμός, οι μαθητές/τριες λένε με μια φράση τι τους άρεσε από τη δραστηριότητα, τι τους δυσκόλεψε ή τι θα άλλαζαν (5')

### **4ο εργαστήριο:**

- 4.1 Αρχικές απόψεις των μαθητών σχετικά με τον στίχο του τραγουδιού: «Ποια πλημμύρα μας τραβάει σ' ένα ηφαιστείο που ξεσπάει;» (5')
- 4.2 Προβολή γελοιογραφιών για την κλιματική αλλαγή που αναζητούνται στο διαδίκτυο (10')
- 4.3 Δημιουργία κόμικ, οι μαθητές/τριες δημιουργούν έξυπνους και χιουμοριστικούς διαλόγους, ώστε να σχεδιάζουν το δικό τους κόμικ σε χαρτί (25')
- 4.4 Αναστοχασμός (5')

### **5ο εργαστήριο:**

- 5.1 Προβολή βίντεο με το ποίημα του 8χρονου Frankie Morland και συζήτηση
- 5.2 Απελευθέρωση της φαντασίας με τη βοήθεια του φύλλου εργασίας και δημιουργία μιας μικρής ιστορίας- πεζοποιημένου (prose) για τις επιπτώσεις από την άνοδο της θερμοκρασίας του πλανήτη στο φυτικό και ζωικό βασίλειο (20')
- 5.3 Απαγγελία πεζο-ποιημάτων
- 5.4 Αναστοχασμός

### **6ο εργαστήριο:**

- 6.1 Προβολή και ανάλυση του μεταγλωττισμένου βίντεο με τίτλο: [«Energy Revolution»](#) που έχει δημιουργήσει η Greenpeace (10')
- 6.2 Δημιουργία βίντεο- Ακτιβιστική καλλιτεχνική έκφραση: οι μαθητές/τριες σχεδιάζουν και δημιουργούν ένα μικρό σποτ ή ένα σλόγκαν με στόχο να ευαισθητοποιήσουν τους μαθητές του σχολείου σχετικά με την κλιματική αλλαγή (30')
- 6.3 Αναστοχασμός (5')

### **7ο εργαστήριο:**

- 7.1 Προβολή των βίντεο, η κάθε ομάδα μοιράζεται τη μικρή ιστορία της παραγωγής τους (σποτάκια) (15')
- 7.2 Κριτικός Αναστοχασμός με την ερώτηση «Τι καταφέραμε έως σήμερα;» (10')
- 7.3 Ατομική και ομαδική αξιολόγηση, στις ομάδες ανοίγονται οι Ατομικοί Φάκελοι Επιτευγμάτων (Portfolio) και πάνω στην εξέλιξη των Επτά Εργαστηρίων και τη συμβολή της ομάδας στα επιτεύγματα της τάξης (10')
- 7.4 Διάχυση του προγράμματος- Έκθεση των δημιουργημάτων (10')

### **Προσαρμογές για εμποδιζόμενους μαθητές**

Στον εκπαιδευτικό οδηγό δεν περιλαμβάνονται επιπλέον οδηγίες ή προτεινόμενες προσαρμογές για εμποδιζόμενους μαθητές/τριες . Οι δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί με κριτήριο το επίπεδο των

μαθητών της Ε-ΣΤ μπορούν όμως εύκολα να τροποποιηθούν ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες της κάθε ομάδας-τάξης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε παιδιού. Αρκετές δραστηριότητες έχουν παιγνιώδη και βιωματικό χαρακτήρα και επιτρέπουν την επικοινωνία μεταξύ των παιδιών και την έκφραση των προσωπικών τους ενδιαφερόντων και ικανοτήτων. Η μαθησιακή διαδικασία δεν είναι επικεντρωμένη μόνο στον γραπτό λόγο αλλά δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να εκφραστούν και με μη λεκτικό τρόπο, ζωγραφίζοντας, με δραματοποίηση. Επιτρέπουν έτσι τις προσαρμογές, ώστε να διευκολύνουν τη συμμετοχή αλλόγλωσσων ή μαθητών/τριών με μαθησιακές δυσκολίες.

### **Επέκταση**

Στον εκπαιδευτικό οδηγό υπάρχουν αρκετές δραστηριότητες επέκτασης, ώστε οι εκπαιδευτικοί να ευαισθητοποιήσουν περισσότερο τους μαθητές/τριες για το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής και να οργανώσουν δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της ευρύτερης κοινότητας.

### **Αξιολόγηση**

Στο τέλος κάθε εργαστηρίου ζητείται από τους μαθητές/τριες να συζητήσουν ή να γράψουν τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις εντυπώσεις τους σε σχέση με το περιεχόμενο αλλά και την εκπαιδευτική διαδικασία του εργαστηρίου.

Εμπεριέχεται φύλλο αξιολόγησης του προγράμματος από τον εκπαιδευτικό

### **Σύνδεση με το Π.Σ:**

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα συμβάλλει στον εμπλουτισμό των στόχων του Π.Σ., καθώς εμπλέκει γνωστικά αντικείμενα, όπως τη Φυσική, τη Γεωγραφία, τα Εικαστικά, τη Μουσική, τη Θεατρική Αγωγή, την Πληροφορική. Συγκεκριμένα μπορούμε να αναφέρουμε για τη Φυσική το κεφάλαιο 1 της Στ' (Ενέργεια), για τη Γεωγραφία της Ε' τα κεφάλαια 16-17-18 (Καιρός και Κλίμα), για τα Εικαστικά των Ε και ΣΤ το κεφάλαιο Γ1 (Γελοιογραφία- Γελοιογράφος), για τη Θεατρική Αγωγή το κεφάλαιο 2 (Σώμα και έκφραση).

### **Εκτυπώσιμο Υλικό**

Φύλλα εργασίας (διαθέσιμα στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα).

### **Απαραίτητοι Σύνδεσμοι**

Όλοι οι σύνδεσμοι δίνονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

### **Οπτικοακουστικό υλικό**

Όλοι οι σύνδεσμοι δίνονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

### **Διαδραστικό υλικό**

Όλοι οι σύνδεσμοι δίνονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

### **Υποστήριξη εκπαιδευτικού**

Τα 7 Εργαστήρια Δεξιοτήτων έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με τις αρχές της ανακαλυπτικής – βιωματικής μεθόδου και αξιοποιούν την επίλυση προβλήματος, τον καταϊγισμό ιδεών, τον εννοιολογικό χάρτη, την παραγωγική μάθηση μέσω τεχνών.

Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε ομάδες και για τις ανάγκες κάποιων δραστηριοτήτων εργάζονται σε ολομέλεια. Οι ομάδες αποτελούνται από 4-5 μαθητές ή μαθήτριες και είναι ανομοιογενείς ως προς τις ικανότητες και το φύλο. Οι ρόλοι είναι διακριτοί, καθώς κάποιος συντονίζει, κάποιος παρατηρεί, κάποιος κρατά σημειώσεις, κάποιος παρουσιάζει. Οι μαθητές ανταλλάσσουν απόψεις, τις αξιολογούν, τις συνθέτουν και τις παρουσιάζουν στην ολομέλεια. Ως διδακτικές τεχνικές αξιοποιούνται η ιδεοθύελλα και

ο εννοιολογικός χάρτης. Σημαντική είναι η χρήση ψηφιακών εργαλείων για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

---

**Τίτλος:** Νοιάσου για το κλίμα

**Φορέας:** Διευθύνσεις Α/θμιας Εκπαίδευσης Α΄ και Γ΄ Αθήνας  
**Συγγραφείς:** (Μ. Δημοπούλου – Ε. Νιάρχου – Α. Τσίγκου)

---

Θεματική: Φροντίζω το περιβάλλον